

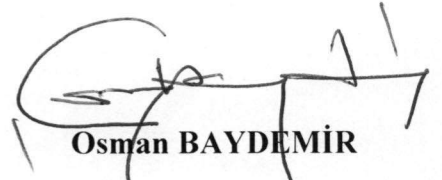
10/2388

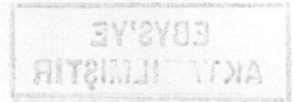
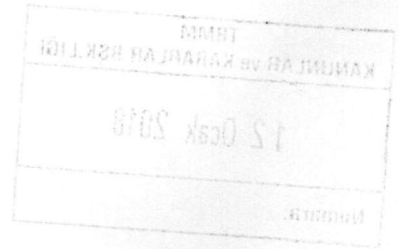

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 6475
Tarih : 12.01.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kanun Hükmünde Kararnameler sonucunda ihraç edilen on binlerce emekçinin özel sektörde çalışma hakkının engellenmesinin nedenlerini araştırmak ve çalışma hakkı başta olmak üzere hak ihlallerine karşı tedbir almak amacıyla Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Osman BAYDEMİR
Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

15 Temmuz 2016 yılında gerçekleşen darbe girişiminden sonra ilan edilen OHAL ve çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile on binlerce kamu görevlisi açığa alınmış ve yine on binlerce kamu görevlisi ihraç edilmiştir. İhraç işlemlerinin yapılan şikâyetlere, kurum amirlerinin kanaatlerine, yaşam şekillerine yönelik kanaatler ile yine bağlı olduğu sendikaların toplumsal muhalefette konumlanma biçimine göre yapıldığı sonrasında kamuoyuna yansıyan somut durum ve açıklamalardan anlaşılmıştır. Tüm bunlarla birlikte ihraç edilen emekçilerin sadece çalışma hakkı değil toplumsal yaşama dâhil olmaları yönündeki tüm imkânlar da ellerinden alınmıştır.

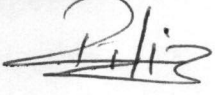
Asgari ücretin belirlenmesinden, toplu iş sözleşmelerine ve ülkedeki emek alanıyla ilişkili birçok duruma doğrudan müdahil olan hükümet sadece kamu kurumlarında istihdam ettiği kamu görevlilerinin değil, ülkedeki tüm çalışanlarının çıkarlarını gözetmekle yükümlüdür. Bu çerçevede Anayasanın 49 uncu maddesi ***‘Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.’*** şeklinde hüküm belirtir. Yine Türkiye’nin de taraf olduğu İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde Çalışma Hakkı 23 üncü maddede şu şekilde ifade edilmiştir;

“Herkesin çalışma, işini serbestçe seçme, adaletli ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır. Herkesin, herhangi bir ayırım gözetmeksizin, eşit iş için eşit ücrete hakkı vardır. Herkesin kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır ve gerekirse her türlü sosyal koruma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam sağlayacak adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır. Herkesin çıkarını korumak için sendika kurma veya sendikaya üye olma hakkı vardır.” Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler başta olmak üzere, 1982 askeri darbe Anayasası dâhil ihraç edilen on binlerce emekçinin çalışma hakkının çerçevesini açık bir şekilde düzenlemiştir. Yine 25 Ağustos 2017 tarihinde yayınlanan 694 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de de Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 158 inci maddesine bir fıkra eklenmiş ve somut suçlama yoksa şikâyet edilene şüpheli sıfatının verilmeyeceği, somut delilden uzak ve genel ibarelerle suçlanan bireyin lekelenmeme hakkının korunması amaçlanmıştır. Ancak buna rağmen ihraç edilen on binlerce emekçinin çalışma hakkı önündeki engeller hâlihazırda devam etmektedir.

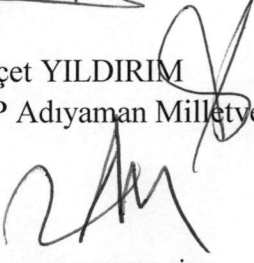
2017 yılı Temmuz ayında, Cumhurbaşkanı Erdoğan, ihraç edilen emekçiler için, **“gitsinler özel sektörde çalışsınlar”** demiş ve Sağlık Bakanlığı da Valiliklere bir yazı göndererek, meslekten ihraç edilen hemşire, ebe, doktor, diş hekimi gibi sağlık personellerinin özelde, özel kliniklerde, özel hastanelerde çalışabileceğini açıklamıştır. Ancak yapılan açıklama ve tüm resmi yazılara rağmen özel sektör kuruluşlarında ne doğrudan ne de İŞKUR aracılığıyla istihdam mümkün olmamıştır. Emekçilerin İŞKUR aracılığıyla istihdamının önünde hukuki bir engel yok iken hükümetin yaptırımlarına maruz kalınacağı kaygısıyla ihraç edilen emekçileri istihdam etmekten çekinen özel sektör kuruluşlarının olduğu kamuoyunca da bilinmektedir.

Tüm bunlardan hareketle Kanun Hükmünde Kararnameler ile ihraç edilen on binlerce emekçinin Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler başta olmak üzere, 1982 Anayasası ve 25 Ağustos 2017 tarihli 694 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye rağmen ihraç edilen on binlerce emekçi için çalışma hakkı önündeki engellerin kaldırılması ve bu hakkının kullanımının sağlanması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

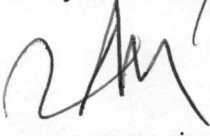
Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

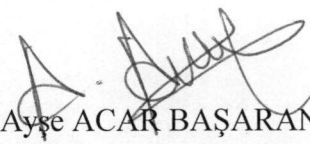
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

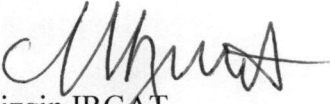
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

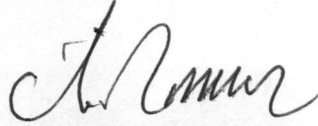
Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

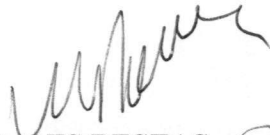
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

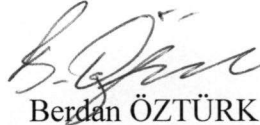
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

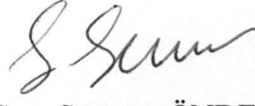
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

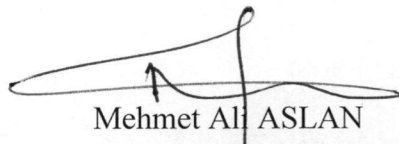
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

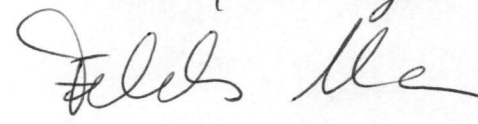
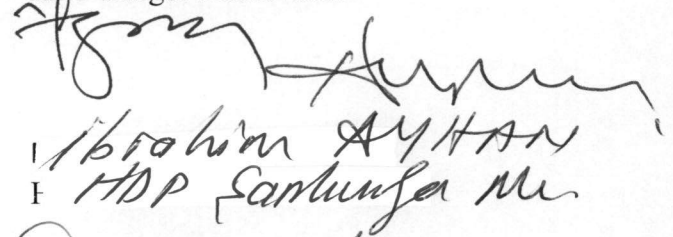
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

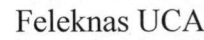
Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

4